

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen
 Enhet 12

DOM
 2013-10-08
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 14689-13

SÖKANDE

Purenova Miljöteknik AB, 556666-5468
 Järnåkravägen 3
 222 25 Lund

MOTPART

Stockholm Vatten VA AB, 556175-1867
 106 36 Stockholm

Ombud: Chefsjurist Stefan Broström
 adress som ovan

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Purenova Miljöteknik AB:s ansökan och
 beslutar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse skett.

Dok.Id 388890

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN M.M.

Stockholm Vatten VA AB (nedan Stockholm Vatten) genomför en upphandling gällande VA-tekniska konsulter för avloppsreningsverk, dnr 13SV67. Tilldelningsbeslut i upphandlingen meddelades den 12 juni 2013. Purenova Miljöteknik AB (nedan bolaget) har uteslutits från anbudsutvärderingen med motiveringen att bolagets referensuppdrag inte uppfyller skall-kraven i förfrågningsunderlaget.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att bolagets anbud ska tas upp till utvärdering. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om från början då konkurrenssituationen blir klart åsidosatt om endast två av åtta anbud anses uppfylla ställda skall-krav.

Bolaget anför till stöd för sin talan bl.a. följande. Bolaget kan inte tolka förfrågningsunderlaget på annat sätt än att punkterna som listats angående referensuppdragen är skall-krav. Om beställaren är mer intresserad av referensuppdrag med tyngdpunkt på processrelaterade frågeställningar än det faktum att skall-kraven uppfylls borde det ha tydliggjorts i förfrågningsunderlaget.

Bolagets referensuppdrag nr tre innefattar upprättande av en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Att upprätta en MKB är en av de sex punkter som listats av beställaren i förfrågningsunderlaget. När man utför en MKB för en anläggning används en generell metodik där man bl.a. tittar på all påverkan som anläggningen har på omgivningen. En del av detta är att utvärdera inkommande och utgående processparametrar samt att konstatera om det är något som måste åtgärdas. Alla referensuppdrag rörande upprättande av en MKB är lika processrelaterade som de andra referensuppdragen.

Ett förfrågningsunderlag ska vara tydligt och förutsägbart annars riskerar upphandlande enhet att bryta mot likabehandlingsprincipen under anbudsutvärderingen. Bolagets anbud har förkastats på felaktiga grunder. Bolaget lider skada eftersom deras anbud är ekonomiskt mer fördelaktigt än de antagna anbuden.

Utvärderingen av anbuden i upphandlingen har inte skett på ett korrekt sätt. Fyra av åtta anbud har uteslutits på grund av att referensuppdragen inte har haft en sådan omfattning som krävs enligt förfrågningsunderlaget. Godkända anbud har lämnats av Grontmij AB, K-Konsult Arbetsmiljö VVS AB (nedan K-Konsult), FVB Sverige AB (nedan FVB) samt Ramböll Sverige AB. Bolaget har begärt ut tre av ovanstående företags anbud och anser att minst två av dessa bör uteslutas på grund av att anbuden inte uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget.

Stockholm Vatten bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Tyngdpunkten i kraven på referensuppdragen ligger på processrelaterade frågeställningar. Referensuppdrag nr tre som bolaget har angivit innehåller inga processrelaterade frågeställningar och uppfyller således inte i förfrågningsunderlaget ställda krav. Alla anbudsgivare har behandlats lika.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 kap. 24 § lag (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) ska upphandlande enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principen om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § första stycket LUF anges följande. Om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och det har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Bolagets anbud har förkastats med motiveringen att referensuppdragen som bolaget har angivit för ramavtalsområde tre inte har haft sådan omfattning som krävs. Stockholm Vatten har i förvaltningsrätten förtydligat att bristen består i att referensuppdrag nr tre inte innehåller processrelaterade frågeställningar.

Förfrågningsunderlaget har i aktuell del följande lydelse. Konsulten ska ha utfört tre olika referensuppdrag med olika uppdragsgivare inom ramavtalsområde Va-anläggningar – Va- processer och miljötjänster. Uppdragen ska ha omfattat processledande frågeställningar m.m. innefattande:

- Upprättande av MKB (miljökonsekvensbeskrivning) och underlag för tillståndsprövning.
- Myndighetskontakter.
- Utredning av drift- och processteknik för reningsverk.
- Utredning av drift-och miljöteknik för biogasanläggningar.
- Processdimensionering.
- Upprättande av budgetkalkyl.

Vid prövningen av huruvida en anvisning i ett förfrågningsunderlag är ett skall-krav bör utgångspunkten vara hur en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare uppfattar anvisningen (jfr EU-domstolens avgörande i mål C-19/00 SIAC Construction Ltd mot Country Council of Mayo).

Med hänsyn till ordalydelsen i anvisningen angående referensuppdragens innehåll, och utformningen av förfrågningsunderlaget, anser förvaltningsrätten att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare måste ha uppfattat anvisningen som att de tre referensuppdragen tillsammans *ska* ha uppfyllt de i punktform uppräknade momenten. Enligt förvaltningsrätten måste anvisningen även tolkas som att de moment som räknas upp i punktform samtliga var för sig utgör processrelaterade frågeställningar.

Förvaltningsrätten finner att bolaget har visat att deras referensuppdrag nr tre uppfyller det i förfrågningsunderlaget uppställda skall-kravet att uppdraget ska ha innefattat processrelaterade frågeställningar. Förvaltningsrätten anser därmed att Stockholm Vatten har tillämpat förfrågningsunderlaget i strid med transparens- och likabehandlingsprincipen vid kvalificeringsprövningen. Denna brist har medfört att bolaget kan komma att lida skada och det finns därför skäl för ett ingripande från förvaltningsrättens sida. Bristen kan t.ex. avhjälpas genom att en ny kvalificeringsprövning sker. Det är därför tillräckligt att förordna om rättelse. Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och beslutar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Det ankommer på Stockholm Vatten att rätta upphandlingen i enlighet med domskälen.

Bolaget har även anfört att åtminstone två konkurrerande anbud borde ha förkastats vid anbudsutvärderingen. Förvaltningsrätten har denna dag i dom i mål nr 15306-13 prövat de invändningar som bolaget har anfört i

denna del, efter en ansökan om överprövning från en annan anbudsgivare. Mot denna bakgrund, och med hänsyn till att förvaltningsrätten på grund av ovan anförda i det här målet redan har kommit till slutsatsen att upphandlingen ska rättas, finner förvaltningsrätten att det saknas anledning att ta ställning till vad bolaget har anfört angående utvärderingen av övriga anbud i upphandlingen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (3109/1 A LOU).

Ulrika Moberg
Förvaltningsrättsfiskal

Marie Englund har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.